

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: **16.000 fővel hallg. életviszonyai-
nak ismertetése céljából „összeíró ivet”**

tölt ki

Forrás:

Az Újság

Osztályozás

Tárgy

378.27

Hely

Idő

1925

Személy

Tizenhatezer főiskolai hallgató

életviszonyainak ismertetése céljából „összeíró ivet” tölt ki az egyetemeken.

A főváros a kultuszminisztérium támogatásával intézményesen segíteni akar a diákok nyomorán.

A statisztikai hivatalokhoz eddig beérkezett 300 „összeíró iv” megdöbbentően szomorú adatokat tár fel.

Diákok, akik pékmunkások, kihordók, mozi-zongoristák, kereskedősegédek, pincérek és aratómunkát vállaltak, hogy tanulhassanak. Ahol 20 diák lakik egy szűk szobában.

Sokszor és sokat irtunk már a diáknymorról, de ez a fájdalmasan szomorú kérdés sohasem volt annyira aktuális, mint a mai napokban. A jövő magyar nemzedék, az eljövendő magyar kultúra ifju munkásai rettenetesen szenvednek a mostoha sors mostoha viszonyai között. Nincs az a fájdalmas riport és megdöbbentően realiztikus leírás, mely a maga valóságában feltüntetné az állapotot, melyben a magyar főiskolai hallgatók élnek.

Különböző intézmények és szervezetek alakultak, hogy segítsenek a bajon, de határozott eredményt mostanáig nem tudtak elérni. Most végre a székesfőváros tanácsa a kultuszminisztériummal együtt összefogott, hogy az egyre növekvő, egyre általánosabb és egyre nagyobb-méretű diáknymoron segítsen.

Ezért elrendelték, hogy az összes budapesti főiskolákon a második félévre beiratkozó hallgatók között „összeíró iv”-eket bocsássanak ki, melynek rubrikáiban a diákság életviszonyainak, szociális helyzetének, megélhetésének, lakásának, étkezésének, ruházódásának, mellékfoglalkozásainak és egészségi állapotának adatait tölti ki, úgy hogy az ivéből aztán a főváros statisztikai

hivatala kimerítően feldolgozhassa az általános állapotot, mely bázist nyújt a további intézkedések felé.

A feldolgozás eredményei alapján a főváros szociálpolitikai ügyosztálya Lobmayer Jenő tanácsnok vezetése alatt megkezdte azt a munkát, mely a főiskolák hallgatói szociális helyzetének megjavítását akarja előmozdítani és fogantatja az intézkedéseket, melyek a diáknymor enyhítésére alkalmasak. A cél az, hogy a diákság lehetőleg megélhetési gondoktól mentesen folytathassa tanulmányait s ha kedvezőtlen anyagi helyzetében a fenntartására mellékfoglalkozást kell vállalnia, akkor az olyan legyen, mely eljövendő hivatásával legalább is rokon és nem hat bénítólag pályájára.

EGY ÜZLET, AHOL A KARÁCSONYI VÁSÁR ALATT 15 FŐISKOLAI HALLGATÓ SZOLGÁLT KI A VEVŐKET.

A hivatalos összeíró ivet tegnap kezdték kitölteni az egyetemeken, s az első napon 300 adat érkezett be a statisztikai hivatalhoz. Sajnos elő-

fordult, hogy a diákság idegenkedett a való helyzet őszinte feltárásától, egyesek például azért nem vallották be mellékfoglalkozásukat, mert olyan munkával tartják fenn magukat, melynek gyakorlásához hatósági engedély szükséges, ami nekik természetesen nincs.

Mások restellik a maga reális szomorúságában bevallani a helyzetüket, pedig az összeíró ivet olyan bizalmas diszkrécióval kezelik, hogy azok nem is kerülnek az egyetemi hatóságok kezébe, a statisztikai hivatal külön kirendelt funkcionáriusai veszik át.

Mindenesetre — a komoly cél érdekében — fontos és szinte követelődő, hogy a főiskolai hallgatók ne idegenkedjenek az összeíró ivet pontos és hűséges vallomásszerű kitöltésétől, mert enélkül a kérdést nem lehet véleg megoldani.

Az ifjuságnak be kell látnia, hogy most végre nem tréfálnak velük, nemcsak komolytalan ígéretekről és biztatásokról van szó, itt határozott, programmszerű munka folyik, melyet lelkes és szakavatott kezek irányítanak, hogy megmentsék őket a kétségbeeséstől.

Abból a 300 ivből, mely már a statisztikai hivatal előtt fekszik csak egy-két adatot ragadunk ki, hogy némiképp illusztráljuk a helyzetet.

Van egy orvoskari hallgató, aki péksegéd.

Van egy másik orvoskari hallgató, aki pékkihordó.

Vannak bölcsészek, akik nyáron aratómunkát vállaltak, hogy az első félévhez szükséges pénz egy részét megszerezzék maguknak. Most, a második félév előtt a legbizonytalanabb jövő várja őket...

Vannak jogászok, medikusok és technikusok, akik úgy tartják fenn magukat, hogy zongoristáknak szegődtek. Vacsorát és 40–50.000 korona fizetést kapnak ezért, ha este 8 órától záróráig zongoráznak. Másnap aztán hallgathatják az előadásokat.

Mozizongorista is van közöttük sok.

Vannak olyanok, akik nyári fürdőhelyen, mint pincérek dolgoztak, hogy némi pénzt gyűjtsenek az iskolai évre.

Van olyan, aki dunai személyszállító hajón volt egész nyáron át — pincér...

Vannak bölcsészek, medikusok, jogászok és technikusok, akik üzleti kihordók.

A magánhivatalnokoknak és házi-oktatóknak meg lecke-adóknak pedig se szeri, se száma...

Pedig ez az első 300 diák még abból a csoportból való, akinek az átlagnál jobb dolga van. A legszerencsétlenebbek az utolsó napra választják a beiratkozást, hogy az utolsó percig otthon maradhassanak, vidéken, a szüleiknél, ahol nincs gondjuk a létfenntartásra...

EGY HAT MÉTER HOSSZU, ÖT MÉTER SZÉLES ÉS 3.20 MAGAS „TÖMEGSZÁLLÁS”...

Általánosságban leghorzasztóbb a képzőművészeti főiskolák helyzete. A Képzőművészeti Főiskolán csak február első felében kezdődnek a beiratkozások s így innen hivatalos adatunk még nincs. Csak privát jelentés, hogy egész csomó ifju művésznek egyáltalában nincs lakása. Se főbérlet, se albérlet, se tömegszállás, még csak nem is ágyrajáró. Ott húzza meg magát éjszakáról-éjszakára, ahol tudja. Mindig másutt, felváltva egy más és más barátjánál.

Bár a többi egyetemeken hallgatóinak lakáviszonyai sem érdektelenek, amint az első összeíró ivéből kiderül.

A Statisztikai Hivatal tudomására jutott például, hogy egy 6 méter hosszú, 5 méter széles és 3.2 magas szobában 20 diák lakik egyszerre. Valami titkos tömegszállás ez, egy közepes szoba, ahol a földön fekszik a jövő Magyarország 20 ifju reménye, olyan zsúfoltan, hogy ez már bizonyára hatósági orvosi ellenőrzés alá tartozik.

S dacára e rettenetes körülménynek, a 20 diák mindegyikére 200.000 korona havi bér jut fejeként.

Ilyesminek mégsem szabadna előfordulni. Gondoljunk csak arra, hogyan végzi el otthoni tanulmányait ez a 20 diák, akit a szegénység és a nyomor összepréselt egy szardíniás-skatulyába?

A család, aki ezt a felesleges szobáját a 20 diáknak kiadta, a 4 millió korona bérből megélhet egy hónapban. Viszont a diákok maguk takarítanak, mosnak, vasalnak és reggeliznek. Egy különös kis szálloda ez, a maga sajátos romantikájával és egyéni borzalmasságában. Természetesen nem futik, de biztos, hogy mégsem fagnak meg benne a diákok.

Az összeíró iv továbbá azt is megkérdézi, hogy

egészségesek-e a diák fogai?

Az első 300 ívből kiderül, hogy az eddigiek 80 százalékának fogja kezelésre szorul...

S van még többek között egy nagyon fontos kérdés, mely így szól: „Tankönyvekkel, jegyzetekkel el van-e látva?”

A diákok több mint fele ezt volt kénytelen bevallani: „Nem!”...

LAKÁSMIZÉRIA, ÉTKEZÉSI AKCIÓ, ÁLLÁS-KÖZVETÍTÉS.

Folytathatnánk még az adatok felsorolását, hiszen már az első 300 vallomás is eleget árul el abból, hogy milyen kétségbeejtően szomorú a főiskolai hallgatók szociális helyzete. De meg akarjuk várni a teljes összeállítást, amit a statisztikai hivatal a jövő hó végén a beérkezett adatokból össze tud majd állítani.

Az *Ujság* munkatársának illetékes helyről szerzett információja szerint a fővárosnak az a terve, hogy három eszközzel próbál a nyomorgó főiskolások helyzetén javítani.

Elsősorban a lakáskérdés megoldását tervezik, mégpedig olyan formában, mely gyors és határozott célhoz vezet.

Másodsorban étkezést akcióval megjavítják és olcsóvá teszik a diákok táplálkozását. Erre vonatkozóan a terv az, hogy az annak idején *Bárczy István* polgármester által létesített olcsó diákétkezési akciót újból visszaállítják, mert a forradalmak és a fővárosnál beállott személyi változások miatt megszűnt.

Harmadsorban pedig olyan munkaközvetítő és elhelyező irodát állít fel a főváros, mely szakzerű hozzáértéssel és megfelelő agilitással és összeköttetéssel minden munkára jelentkező diákot elhelyez. Itt a legnagyobb súlyt arra helyezik, hogy a bölcsészhallgató például ne legyen pékkihordó, hanem pályájának megfelelő téren keresse az anyagi eszközöket tanulmányainak továbbfolytatásához...